

AAU-011-002211

Seat No. _____

B. P. A. (Sem. II) (CBCS) (Kathak) Examination

April / May - 2016

**Study of Kathak Gharanas : Paper - II
(Elective)**

Faculty Code : 011

Subject Code : 002211

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ નીચેના વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તરવહીમાં જ જવાબ લખો. (૨૦)

- (૧) બનારસ ઘરાના અન્ય કયા નામથી ઓળખાય છે ?
 (એ) રાયગઢ ઘરાના (બી) વારાણસી ઘરાના
 (સી) મિશ્ર ઘરાના (ડી) જાનકીપ્રસાદ ઘરાના
- (૨) તત્કારમાં એડીનો વિશેષ પ્રયોગ કયા ઘરાનાની વિશેષતા છે ?
 (એ) જયપુર ઘરાના (બી) લખનઉ ઘરાના
 (સી) બનારસ ઘરાના (ડી) રાયગઢ ઘરાના
- (૩) જયપુર ઘરાનાના કયા કલાકારો 'દેવપરી કી જોડી'ના નામથી પ્રસિધ્ધ હતા ?
 (એ) હરિપ્રસાદ અને હનુમાનપ્રસાદ (બી) લાલુજી અને કાનુજી
 (સી) મોહનલાલ અને ચિરંજીલાલ (ડી) ચાંદ અને સૂરજ
- (૪) 'સલામી'ની પ્રસ્તુતિ કયા ઘરાનાની વિશેષતા છે ?
 (એ) જયપુર ઘરાના (બી) લખનઉ ઘરાના
 (સી) બનારસ ઘરાના (ડી) રાયગઢ ઘરાના
- (૫) નૃત્યના બોલો પર આધારિત બંદિશોની પ્રસ્તુતિ કયા ઘરાનામાં સવિશેષ જોવા મળે છે ?
 (એ) જયપુર ઘરાના (બી) લખનઉ ઘરાના
 (સી) બનારસ ઘરાના (ડી) રાયગઢ ઘરાના
- (૬) નેપાળ દરબારના કયા વિખ્યાત સંગીતજ્ઞાનું કથક નૃત્યનાં વિકાસમાં વિશેષ યોગદાન છે ?
 (એ) શ્રી કિશન મહારાજ (બી) શ્રી સુખદેવ મિશ્ર
 (સી) શ્રી કાલકા પ્રસાદજી (ડી) શ્રી સુંદર પ્રસાદજી
- (૭) કથક નૃત્યના કયા બે ઘરાનાઓ અલ્પ પ્રચલિત છે ?
 (એ) જયપુર અને લખનઉ (બી) લખનઉ અને બનારસ
 (સી) જયપુર અને બનારસ (ડી) બનારસ અને રાયગઢ

- (૮) ગત નિકાસનું વિશિષ્ટ પ્રદર્શન એ કયા ઘરાનાની વિશેષતા છે ?
 (એ) લખનઉ ઘરાના (બી) જયપુર ઘરાના
 (સી) બનારસ ઘરાના (ડી) રાયગઢ ઘરાના
- (૯) રાસલીલાથી પ્રભાવિત 'રહસ' નામની નૃત્ય-નાટિકાની રચના કયા કલાકાર દ્વારા કરવામાં આવી હતી ?
 (એ) ઉદયશંકર (બી) બિરજૂ મહારાજ
 (સી) નવાબ વાજીદઅલી શાહ (ડી) પં. સુંદરલાલ ગાંગાણી
- (૧૦) નીચેનામાંથી કઈ વિશેષતા જયપુર ઘરાનાની નથી ?
 (એ) અપ્રચલિત તાલ પર નૃત્ય (બી) દેવી-દેવતાઓ આધારિત કવિત તોડા
 (સી) નજીકતાપૂર્ણ નૃત્ય (ડી) ચક્કર પર પ્રભુત્વ
- (૧૧) કયા ઘરાનામાં તત્કાર કરતી સમયે શરીરને સ્થિર રાખવામાં આવે છે ?
 (એ) જયપુર ઘરાના (બી) લખનઉ ઘરાના
 (સી) બનારસ ઘરાના (ડી) રાયગઢ ઘરાના
- (૧૨) બિરજૂ મહારાજ કઈ સંસ્થા સાથે સંકળાયેલા છે ?
 (એ) કથક કલા કેન્દ્ર (બી) કદમ્બ કલા કેન્દ્ર
 (સી) બનારસ હિન્દુ યુનિવર્સિટી (ડી) આપેલ તમામ
- (૧૩) નવાબ વાજીદ અલી શાહે કયા ગ્રંથની રચના કરી હતી ?
 (એ) આઈને અકબરી (બી) હુમરી
 (સી) બન્ની (ડી) સંગીત રત્નાકર
- (૧૪) 'ધાતિ ટધા તિટ' આમદ કયા ઘરાનામાં વિશેષ પ્રચલિત છે ?
 (એ) જયપુર ઘરાના (બી) લખનઉ ઘરાના
 (સી) બનારસ ઘરાના (ડી) રાયગઢ ઘરાના
- (૧૫) શંભૂ મહારાજના પિતા કોણ હતા ?
 (એ) દુર્ગા પ્રસાદજી (બી) ઠાકુર પ્રસાદજી
 (સી) બિંદાદીન મહારાજજી (ડી) કાલકા પ્રસાદજી
- (૧૬) જયપુર ઘરાનાના પ્રવર્તક કોણ હતા ?
 (એ) માલૂજી (બી) કાનૂજી
 (સી) ભાનુજી (ડી) લાલુજી
- (૧૭) બિરજૂ મહારાજ કયા ઘરાનાના નૃત્યકાર છે ?
 (એ) લખનઉ ઘરાના (બી) જયપુર ઘરાના
 (સી) બનારસ ઘરાના (ડી) રાયગઢ ઘરાના
- (૧૮) બિન્દાદીન મહારાજે કયા ગીત પ્રકારની મહત્તમ રચના કરી છે ?
 (એ) પ્રાર્થના (બી) ભજન
 (સી) હુમરી (ડી) તરાના

(૧૯) પક્ષી પરન, જાતિ પરન, પરમેલુ તોડા વગેરેની રજૂઆત કયા ઘરાનાની વિશેષતા છે ?

(એ) જયપુર ઘરાના

(બી) લખનઉ ઘરાના

(સી) બનારસ ઘરાના

(ડી) રાયગઢ ઘરાના

(૨૦) કયા નવાબના શાસનકાળને કથક નૃત્ય માટે સુવર્ણયુગ ગણવામાં આવે છે ?

(એ) નવાબ આસીફ ઉદ્દૌલા

(બી) નવાબ વાજીદઅલી શાહ

(સી) નવાબ મીર જાફર

(ડી) નવાબ સિરાજ ઉદ્દૌલા

૨ જયપુર ઘરાના અને લખનઉ ઘરાનાનો કથક નૃત્ય શૈલીમાં ફાળો સમજાવો.

૩ જયપુર ઘરાના અને લખનઉ ઘરાનાની વંશાવલી જણાવો.

૪ જયપુર ઘરાનાનો ઉદ્ભવ અને ઇતિહાસ જણાવો.

૫ લખનઉ ઘરાનાનો ઉદ્ભવ અને તેની વિશેષતાઓ જણાવો.

૬ જયપુર ઘરાનાની તેમજ બનારસ ઘરાનાની બંદિશો વિશે લખો.
